

תרחישי מעילה בכספי עמיתים בחשבונות נאמנות ודרכים למניעתם

כיצד ניתן למנוע מעילות מסוג זה?

להלן מספר בקרות שבאמצעותן ניתן למנוע את המעילות המתוארות לעיל:

1. בדיקת התנועות בחשבונות הנאמנות:

- מיסוד בקרות שוטפות בתהליך ההפקדות מהמעסיקים לחשבונות הנאמנות, תוך זיהוי המעסיקים בכל הפקדה ושיוך כספי ההפקדה לעמיתים המסווגים תחת אותו מעסיק, לרבות עריכת השוואה בין רשימות הפיזור שהתקבלו מהמעסיקים לסכומי ההפקדות.
- יציאות כספים מחשבונות הנאמנות - בדיקה כי כל הכספים שיצאו מחשבונות הנאמנות הועברו לחשבונותיהם של הגופים המוסדיים.
- יצירת מנגנון עורך-מאשר לצורך שינוי פרטי חשבונות הנאמנות.

2. איתור אינדיקציות העשויות להעיד על מקרים בהם שויכו כספים שהתקבלו ממעסיק מסוים לעובדים של מעסיק אחר:

- בדיקת רציפות הפקדות לצורך איתור ובדיקת מקרים בהם אותרו חודשי הפקדה חסרים.
- בדיקת מקרים בהם קיימת שונות מהותית בסכומי ההפקדה החודשיים של עמיתים, בעזרת דוחות ממוכנים ייעודיים.
- איתור ובחינת המקרים בהם קיימות הפקדות חד פעמיות של עמיתים.
- איתור וניתוח פעילות חשבונאית/רישומית חריגה המבוצעת בכרטיסים שאינם אמורים להיות פעילים, כגון: כרטיסי הנהלת חשבונות של גופים מוסדיים ו/או חשבונות עמיתים המתועדים במערכת התפעולית, שהוגדרו בעבר כחשבונות "רדומים".

נהוג לחשוב שבעקבות כניסתם לתוקף של תקנות התשלומים, השימוש הגובר במסלקה הפנסיונית לצורך העברות כספי עמיתים, והשימוש בחשבונות נאמנות, לא ניתן לבצע מעילות בכספי עמיתים. הנחה זו מבוססת על כך שמעסיקים גדולים מעבירים את כספי הפרשות הסוציאליות של עובדיהם באמצעות אמצעי תשלום אלקטרוניים, ישירות לחשבונות נאמנות מבוקרי הנבדקים בקפידה ובמקביל מעבירים גליונות פיזור ופיצול של סך סכומי ההעברות לעמיתים, בפורמט אחיד באמצעות המסלקה. למרות הבקרות הרבות הקיימות, עדין קיימות מספר פרצות המאפשרות לגורמי מפתח בסוכנויות הביטוח/מנהלי ההסדרים המעורבים בתהליכי הגבייה מהלקוחות ופיזור ההפקדות לחברות הביטוח, למעול בכספי עמיתים.

להלן שתי דוגמאות לתרחישי מעילה אפשריים:

1. גניבה והסבת המחאות שהתקבלו ממעסיקים המעבירים את כספי הפרשות הסוציאליות של עובדיהם דרך סוכני הביטוח/מנהלי ההסדרים (לרוב מדובר במעסיקים קטנים).

בכדי להסוות את גניבת המחאות ניתן לשייך לחשבונות העמיתים שאליהם יועדו הכספים שנגנבו חלק מההפקדות שהתקבלו ממעסיקים גדולים, באמצעות תשלומים אלקטרוניים, תוך זיוף רשימות הפיזור והפיצול.

בדרך זו, במועד שיוך ההפקדות לעמיתים הנכללים ברשימת הפיזור מקוזז מכל עמית סכום נמוך, המשויך לעמיתים שכספיהם כאמור נגנבו וזאת מבלי לשנות את סכום ההעברה הכולל שהופקד בחשבון הנאמנות. מעילה מסוג זה יכולה להתבצע במשך תקופה ארוכה מבלי לעורר את חשדם של גורמי הבקרה האמונים על הנושא.

2. עדכון מספר חשבון הבנק של חשבון הנאמנות המשמש לצורך העברת הכספים לגופים המוסדיים.

מעילה מסוג זה הינה בגדר "פגע וברח". דהיינו, לא ניתן לבצע אותה לאורך זמן, אולם באירוע בודד ניתן לבצע מעילה בהיקפים אדירים.

אודותינו

פאהן קנה ניהול בקרה הינה חברת בת של משרד רואי החשבון פאהן קנה ושות', השישי בגודלו בארץ.

פאהן קנה ניהול בקרה הינה הגדולה והמובילה בתחום שירותי ביקורת פנימית בארץ. לחברה מעל 25 שנות ניסיון במתן שירותי ביקורת פנימית וביקורת חקירתית.

במהלך השנים צברנו התמחות במתן שירות למגוון רחב של ארגונים, כגון: חברות ציבוריות הנסחרות בבורסות בישראל ובעולם, חברות פרטיות גדולות, מוסדות מדינה, מוסדות ללא כוונת רווח, חברות רב-לאומיות ועוד.

קשרים בינלאומיים

פאהן קנה ושות' חבר ברשת הבינלאומית Grant Thornton International Ltd.

Grant Thornton International Ltd הינו אחד מהארגונים המובילים בעולם המאגד משרדי ראיית חשבון אשר מעניקים שירותי ביקורת בלתי תלויה, מסים וייעוץ בתחומי בקרה וכלכלה. המשרדים החברים ברשת, עוזרים לארגונים דינאמיים להעצים את פוטנציאל הצמיחה שלהם על ידי מתן ייעוץ פרקטי וצופה פני עתיד. הצוות הבכיר בארגון, משלב תובנה ואינטואיציה עסקית, לצורך הבנת הבעיות המורכבות עימן מתמודדים הלקוחות מהסקטור הפרטי, הציבורי והממשלתי ומסייע להם למצוא פתרונות. מעל ל- 50,000 אנשי Grant Thornton, בלמעלה מ- 130 מדינות ברחבי העולם ממוקדים ביצירת ערך עבור לקוחותיהם ועמיתיהם ועבור הקהילה העסקית והחברתית בה הם פועלים.

פאהן קנה ניהול בקרה
בע"מ Grant Thornton
Israel

בית פאהן קנה
רחוב המסגר 32
תל-אביב, מיקוד 6721118
ת"ד 36172, מיקוד
6136101

טל' 03-7106555
פקס' 03-7106550
www.grantthornton.co.il